

There are no translations available.

Дар замони муосир муборизаи давлатҳо барои дастбӣ ба минтақаҳои аз лиҳози геополитикӣ муҳим беш аз пеш меафзояд. Дар ин росто яке аз шеваҳои маъмулӣ ва роиҷи мубориза набарди иттилоотӣ аст. Набарди иттилоотӣ раванди муборизаи ҳадафмандонаи давлатҳо, чомеаҳо ва гурӯҳҳои сиёсӣ ба иҷтимоӣ тавассути интишори иттилооти ба таври махсус таҳия ва барномарезишудаест, ки ба тағйир додани афкори омма ва мутобик кардани он ба ҳадафҳои манфиатҳои интишордиҳандаи иттилоот нигаронида шудааст. Ин набардро таҷрибаҳои иттилоотӣ, набарди раванӣ ба истифодаи (англ

. *Information and psychological warfare*;

рус

и

:

"информационно

-

психологическа

я война")

низ меғоянд. Дар ин набард, мутаассифона, на фақат қорбурди иттилооти саҳеҳ, балки тамоми ағвоӣи иттилоот низ ҷои доништа мешавад, аз ҷумла дасисаангезӣ, тухмат, беобрӯкунии рақиб, таҳрифкорӣ ва ғайра.

Кишвари мо дар сарҳади бархурди мановфеи давлатҳои абарқудрати ҷаҳон ва минтақа қарор дорад, аз ин аст, ки ҳамеша дар маърази таҳдиди таҷрибаҳои иттилоотист. Хар давлати манфиатҷӯе дар ин арса ба шеваҳои ҳос ва аҳдофи мушаххас пружаи зехниятсозии ҳудро роҳандозӣ қардан меҳавад. Яке аз масъалаҳои нигаронкунанда дар ин самт тарғиби рӯзафзуни омӯзаҳо ва ғояҳои тундравонаи динӣ ба мазҳабӣ аст, ки дар фазои иттилоотии кишвари мо тавассути баъзе нерӯҳои ҳориҷӣ ва ғумоштағону муздурони дохилии онҳо ба таври мунтазам интишор дода мешавад. Маҳз ҳамин нерӯҳои дохиливу ҳориҷӣ буданд, ки дар ибтидои солҳои 90-уми асри гузашта боиси шурӯи ҷанги шаҳрвандӣ дар ҷомеаи мо гардида, Ватанро вайронӣ қардӯро сарқардон қарда буданд. Дар шароити қунунӣ низ нерӯҳои зиддиконститутионӣ ва ифротгарои маҷкур таҳти ҳимояи сарпарастони бурунмарзии ҳеш аз нав бо пайғирии пружаи исломи сиёсӣ меҳавад, ки дар зехниятҳои аҳли кишвари мо арзишҳои милли ва ҷомеаи дунявиро беқурб қарда, афкори оммаро ба нафъи худ шакл диҳанд. Дар ин ҷода пештар ва бештар аз хар нерӯи муҳолифе ТТЭ ХНИ ва ҳомии ҳориҷии он дастбақор шудаанд. Асоситарин ҳомии ТТЭ ХНИ режими оҳундии Эрон аст, ки аз аввалин солҳои фаъолияти сиёсии ин ҳизби тундрав, яъне аз замони шурӯи ҷанги шаҳрвандии Тоҷикистон ба таври маънаӣ ва моддӣ ба он қумак меқарсонид.

ЧИЭ он қамон бо таҳрик додани рӯҳониёни ирриҷой меҳост, ки дар кишвари мо ҳуқумати

мазхабиرو ба сари кудрат орад, дар ҳоле, ки дар миёни мардуми тоҷику эронӣ ба ҷуз дину мазҳаб умумияти зоиёде вучуд доштанд, аз ҷумла забону фарҳанг, таърих, арзишҳои муштарак ва умуман, манфиатҳои миллие, ки бар мабноси онҳо имкони ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманди мутақобила вучуд доштанд. Дидгоҳи назарияпардозону теократҳои ЧИЭ доир ба мафҳуми “манфиати милли” дар киёс ба таърифҳои маъмулии ин мафҳум хеле тафовут дорад. Таҳти мафҳуми “манфиати милли” дар кишварҳои мардумсолор маҷмӯи манфиатҳои бунёдӣ, воқеӣ (объективӣ) ва ҳақиқие фаҳмида мешавад, ки барои қонеъ кардани муҳимтарин ва воқеитарин талаботу ниёзмандии табақаҳои як қомеа ва ҳифзи бақову рушду таракқии он нигаронида шудааст. Давлат ҳамчун дастгоҳи ҳифзи манофеи милли муваззаф аст, ки ҳамеша барои расидан ба ин ҳадафи ҳамеша афзоянда талош варзад. Аммо аз дидгоҳи назарияпардозону теократҳои ЧИЭ манфиати милли ҷанбаи муғлаки абстрактӣ дорад. Онҳо ҳифзи давлати исломӣ, густариши қаламрави ислом (дорулисом) аз тариқи судури инқилоби исломӣ ва татбиқи муқаррароти шаръиро дар ҷаҳорҷӯи мазҳаби шиа аз ҷузъиёти аҳдоф ва манофеи милли меҳдонанд. Аз ин буд, ки ЧИЭ на ба давлату милли тоҷик, балки ба як нерӯи маҳдуди исломӣ сӯиёи дастӣ дод, ки ақсаран таҳти ливои ТТЭ ХНИ ҷамъ омада буданд ва бунёди давлати теократиро дар Тоҷикистон аз тариқи муборизаи мусаллаҳона барои ғасби ҳокимияти конституционӣ тарғиб мекарданд.

Ин ҳадафи ТТЭ ХНИ бо аҳдофи тавсеаталабонаи теократҳои ЧИЭ ҷиҳати судури инқилоби исломӣ қомилан мувофиқ буд. Барои татбиқи пружаи тавсеаталабонаи “судури инқилоби исломӣ” ниҳодҳои қудратии ЧИЭ худ дар кишварҳои мусулмоннишини минтақа шабақаи террористие ба вучуд оварда буданд, ки тавассути он бо роҳи зӯроварӣ ҳокимияти сӯиёи мавҷударо дар ин кишварҳо тағйир додан меҳостанд. Боиси таассуф аст, ки онҳо ТЭТ ХНИ-ро низ дар он замон яке аз ҳамина гуна абзорҳои татбиқи лоиҳаи инқилобии худ тасаввур карда, онро ҳамаҷониба дастгирӣ намуданд. Мутаассифона, то ҳол ЧИЭ ҳизби террористии наҳзатро барои худ ҷунин абзори сӯиёе тасаввур мекунад ва дар ин замина ба он мунтазам қумаки моддиву маънавӣ меҳасонад.

Ҳанӯз аз солҳои 90-уми асри гузашта, вақте ки гурӯҳҳои мусаллаҳи ТТЭ ХНИ барои барҳам задани соҳтори конституционӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон талош варзида ба ҷои он давлати исломӣ бунёд кардан меҳостанд, нерӯҳои вижаи низомии Ҷумҳурии исломии Эрон размандаҳои ТТЭ ХНИ-ро дар урдӯгоҳҳои махсус ба омӯзиш фаро гирифта, ба онҳо усули муборизаҳои террористӣ ва экстремистиро меомӯхтанд. Ҳамкориҳои ТТЭ ХНИ бо мақомоти махсуси ЧИЭ ҳам дар арсаи идеологиву назарӣ ва ҳам дар арсаи низомӣ хеле густарда буданд. Садоҳа аъзои ТТЭ ХНИ дар замони ҷанги шаҳрвандӣ аз тарафи қоршиносону мутахассисони низомии ЧИЭ бо шеваи мактабҳои махсуси террористӣ тарбият ёфта, баъд аз пушти сар кардани мароҳили омӯзишӣ барои амалиёт ба кишвари

мо фиристода мешуданд.

ЧИЭ барои хамеша фаъол нигоҳ доштани ҷабхаи ҷанги иттилоотӣ шабакаи пойгоҳҳои иттилоотии тавтиаандозеро сарпарастӣ мекунад, ки сомонаҳои “Ислох.нет”, “Паём.нет”, “Востон-ньюс”, “Нахзат.орг”, “Рисолат.тҷ”, “Бомдод” ва ғайра аз зумраи онхост. Ин сомонахоро на фақат ҶТ пойгоҳҳои иттилоотии ифротӣ медонад. Ба ин қароб - 20-уми декабри соли равон дар торномаи “www.ozodi.org” оид ба фаъолияти сомонаи “Рисолат.тҷ” хабар нашр шуд, ки онро ЧИЭ сарпарастӣ мекард, аз тарафи Вазорати адлияи Иёлоти Муттаҳидаи Амрико дар катори 92 расонаи ифротӣ мамнуъ доништа шуд. Ба вижа, алоқамандии ТТЭ ХНИ ва СПИИ ЧИЭ ин ҷо бояд зикр гардад, ки ҳар рӯз бар зидди манфиатҳои миллии ҶТ хабарҳои бардурӯғро нашр менамуданд.

Дар баробари ин, гурӯҳҳои манфиатдори ин кишвар, ки нахзатро сарпарастӣ мекунад, кӯшиш мекунад, ки вазъиятро дар манотиқи ҳаммарз бо Тоҷикистони ЧИА хароб созанд. Бо ин мақсад гурӯҳҳои террористӣ ва пеш аз ҳама қаноти ҷангии ТТЭ ХНИ – созмони “Ансоруллоҳ”-ро мавриди истифода қарор медиҳанд. Анҷом ёфтани ҳамлаи террористӣ аз сӯи ин созмон ба вулусволии Мохимайи Афғонистони Бадахшон санаи 19.11.2020с. ва зимни он кушта шудани дахҳо нафар исботи ин гуфтаҳо. Яъне бо ин амалҳо нахзатиҳо ва пуштибонҳои он мехоҳанд ба Тоҷикистон фишор оранд ва давлату миллати моро тарс диҳанд.

Бо зикри ин далелҳо бояд махсус гуфта шавад, ки мардуми Эрон бо тоҷикон ҳамхун ва ҳамтаборанд ва тоҷикон бо шаҳрвандони одии Эрон ҳеҷ мушкилӣ надоранд. Ин қорхое, ки сурат мегирад ва ҳифзи давлати тоҷиконро ҳалалдор месозанд, қори режими охундӣ аст, на мардуми Эрон. Мардуми Эрон – дӯст ва бародари тоҷикон ҳаст ва то абад боқӣ мемонад.

Дар замони ҳозира ҷанги иттилоотӣ беш аз пеш шиддат гирифта истодааст, ки ҳадаф аз роҳандозии он ҳамвор қардани роҳ барои даҳлати амалии субъектҳои сиёсӣ дар қаламрави объектҳои сиёсӣ ва дастрасӣ ба сармояҳои табиӣву инсонии онхост. Аз ин рӯ, моро мебояд, ки барои ҳифзи амнияти фазои иттилоотӣ ва идеологии кишварамон беш аз ҳарвақта талош варзем. Воқеаҳои охири Белорусу Қирғизистон бозгӯи онанд, ки то ҷӣ андоза зехниятсозӣ ва мағзшӯии ҳадафмандонаи қорғардонҳои сахнаи геополитикӣ метавонад таъсиргузор бошад. Тазохуроту бархурдҳои иҷтимоӣву сиёсӣ, ки дар кишварҳои мақкур сурат гирифтаву ҳанӯз ҳам қараён қоранд, бидуни шубҳа қармади таҳочуми иттилоотӣ ҳастанд, ки давлатҳои муайян онҳоро ба хотири мановфеи худ роҳандозӣ мекунад.

Бинобар ин, хифзи амнияти фазои иттилоотӣ ва идеологии кишвар дар шароити кунунӣ масъалаи воқеан мубрамест, ки масъулияти анҷом додани онро ҳар фарду марду ҷомеаи мо бояд дарк кунад ва дар ин росто дастбақор шавад. Дар ин ҷода беш аз ҳама зиёини кишвар бояд пешсаф бошанд. Мутаассифона, аксари зиёиёни кишвари мо дар баробари таҳҷуми рӯзафзуни бадхохону душманони кишварамон, ки аксаран намоёндоғони ҳизбу ҳаракатҳои террористӣ мебошанд, мавқеи бетафовутонаву бетарафона ихтиёр кардаанд, ки ин худ падидае нигаронкунанда ва таассуфбарангез аст. Дар асл, зиёиён бояд мавқеъгирии давлатӣ дошта бошанд ва дар ростои хифзи мановфеи милли масъулиятшиносона амал кунанд.

Ардамеҳр Ашуров,

номзади илмҳои сиёсӣ,

ҳодими калони илмии АМИТ